

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดทำบริการสาธารณะเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินกิจกรรมของฝ่ายปกครอง ซึ่งได้แก่ หน่วยงานของรัฐ โดยมีเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นผู้ดำเนินการเพื่อตอบสนองความต้องการส่วนรวมของประชาชน การดำเนินกิจกรรมดังกล่าวบางครั้งอาจก่อให้เกิดความเสียหายทั้งหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลภายนอก ในอดีตเจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องรับผิดชอบเป็นการส่วนตัว แม้ว่าผู้เสียหายอาจฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทนจากหน่วยงานของรัฐในฐานะลูกหนี้ร่วมกับเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดและได้รับชดใช้เต็มจำนวนก็ตาม แต่หน่วยงานของรัฐก็สามารถใช้สิทธิไล่เบี้ยเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ เนื่องจากหน่วยงานของรัฐเป็นลูกหนี้ร่วมกับเจ้าหน้าที่เฉพาะกรณีความรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอกเท่านั้น ในส่วนความรับผิดชอบระหว่างกันเจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบเต็มจำนวน ซึ่งสร้างความไม่เป็นธรรมกับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความตั้งใจ เพราะโดยปกติความผิดพลาดในการปฏิบัติงานอาจเกิดขึ้นได้ การให้เจ้าหน้าที่รับผิดชอบเต็มจำนวนทำให้เจ้าหน้าที่ขาดกำลังใจในการปฏิบัติงานและไม่อาจปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ร่างขึ้นเพื่อปรับปรุงระบบความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีหลักการว่า กรณีการกระทำละเมิดเกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติหน้าที่หน่วยงานของรัฐจะต้องร่วมรับผิดชอบกับเจ้าหน้าที่ อีกทั้งกำหนดให้ผู้กระทำละเมิดแต่ละคนจะต้องรับผิดชอบเฉพาะเพียงเท่าที่ตนได้มีส่วนก่อให้เกิดความเสียหายขึ้นเท่านั้นและจะฟ้องร้องให้เจ้าหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงไม่ได้

ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 กำหนดแนวทางปฏิบัติกรณีเจ้าหน้าที่กระทำการในการปฏิบัติหน้าที่แล้วก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลภายนอกหรือหน่วยงานของรัฐ โดยเมื่อเกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐ ให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องแจ้งต่อผู้บังคับบัญชาและรายงานตามลำดับชั้นจนถึงหัวหน้าหน่วยงาน หัวหน้าหน่วยงานของรัฐจะต้องตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดขึ้นเพื่อสอบสวนหาผู้กระทำผิด และจำนวนค่าเสียหายที่แน่นอน จากนั้นเสนอผลการสอบสวนและความเห็นไปยังผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด (หัวหน้าหน่วยงาน) ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดไม่ผูกมัดผู้แต่งตั้งหรือรัฐที่จะมีความเห็นเป็นอย่างอื่น แล้วจึงส่งสำนวนให้กระทรวงการคลังโดยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่งเป็นผู้ตรวจสอบภายในเจ็ดวันนับแต่วันวินิจฉัยสั่งการ เว้นแต่เป็นเรื่องที่กระทรวงการคลังประกาศกำหนดว่าไม่ต้องรายงานให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ เมื่อกระทรวงการคลังพิจารณาเสร็จแล้ว

ให้ผู้แต่งตั้งมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง กระบวนการดังกล่าวข้างต้นเป็นขั้นตอนการสอบสวนและพิจารณาเพื่อหาผู้รับผิดชอบในความเสียหายและจำนวนค่าเสียหายที่แน่นอน เมื่อข้อเท็จจริงและความเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบเป็นที่ยุติหน่วยงานของรัฐมีอำนาจออกคำสั่งตามความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชำระเงินภายในกำหนด

อย่างไรก็ตาม แม้หน่วยงานของรัฐมีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้เงินตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 มาตรา 12 บัญญัติว่า “ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่หน่วยงานของรัฐได้ใช้ให้แก่ผู้เสียหายตามมาตรา 8 หรือในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้นั้นได้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐตามมาตรา 10 ประกอบกับมาตรา 8 ให้หน่วยงานของรัฐที่เสียหายมีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นชำระเงินดังกล่าวภายในเวลาที่กำหนด” เห็นได้ว่า บทบัญญัติของกฎหมายกำหนดว่า หน่วยงานของรัฐมีอำนาจออก “คำสั่ง” มิได้ระบุชัดว่าหน่วยงานของรัฐมีอำนาจออกคำสั่งทางปกครอง อีกทั้ง มูลเหตุเกิดจากการกระทำละเมิดซึ่งเป็นความสัมพันธ์กันตามกฎหมายเอกชนจึงต้องมีการศึกษาถึงสถานะของคำว่า “คำสั่ง” ตามมาตรา 12 ว่าหมายความว่าอย่างไร รวมถึงแนวคิดว่าด้วยความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันว่ามีความสอดคล้องกับระบบการบริหารราชการแผ่นดินและมีประสิทธิภาพในการบังคับใช้มากน้อยเพียงไร เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่และกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 สมมุติฐาน

การดำเนินกิจกรรมทางปกครองของรัฐอาจมีส่วนก่อให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐหรือบุคคลภายนอก หากเจ้าหน้าที่กระทำการปฏิบัติหน้าที่และหน่วยงานของรัฐได้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้กับบุคคลภายนอกแล้ว ตามแนวคิดที่ว่าด้วยความรับผิดชอบของฝ่ายปกครองของประเทศฝรั่งเศส เห็นว่า เนื่องจากเป็นปัญหาอันเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานของรัฐกับเจ้าหน้าที่ หน่วยงานของรัฐสามารถออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนได้ และคำสั่งดังกล่าวถือเป็นคำสั่งทางปกครองและเป็นการเข้าไปตรวจสอบการกระทำของฝ่ายปกครอง ศาลปกครองจึงเป็นศาลที่มีอำนาจในการพิจารณาพิพากษา

สำหรับประเทศไทยตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 มีแนวทางปฏิบัติเช่นเดียวกับประเทศฝรั่งเศสว่า หากเจ้าหน้าที่กระทำการปฏิบัติหน้าที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐหรือบุคคลภายนอก ตามมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว หน่วยงานของรัฐมีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนได้ โดยหากพิจารณาถึงเนื้อหาของบทบัญญัติมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 เห็นได้ว่า กฎหมายกำหนดให้หน่วยงานของรัฐสามารถออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้

คำสสินใหม่ทดแทน คำสั่งดังกล่าวเมื่อพิจารณาจากบทนิยามคำว่า “คำสั่งทางปกครอง” ตามมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 บัญญัติว่า ““คำสั่งทางปกครอง” หมายความว่า

(1) การใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระงับ หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นการถาวรหรือชั่วคราว เช่น การสั่งการ การอนุญาต การอนุมัติ การวินิจฉัยอุทธรณ์ การรับรอง และการรับจดทะเบียน แต่ไม่หมายความรวมถึงการออกกฎ

(2) การอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง”

เห็นได้ว่า คำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้คำสสินใหม่ทดแทนเป็นคำสั่งที่ออกโดยเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐมีผลกระทบต่อสิทธิหรือหน้าที่ของผู้รับคำสั่ง โดยทำให้ผู้รับคำสั่งดังกล่าวมีหน้าที่ต้องชดใช้คำสสินใหม่ทดแทนให้แก่หน่วยงานของรัฐผู้ออกคำสั่ง โดยอยู่ในลักษณะของการสั่งการ ดังนั้น คำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้คำสสินใหม่ทดแทนจึงเป็นคำสั่งทางปกครอง ซึ่งทำให้คำสั่งดังกล่าวต้องอยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ตั้งแต่ขั้นตอนการออกคำสั่งทางปกครอง การแจ้งคำสั่งทางปกครอง การทบทวนคำสั่งทางปกครอง และการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง

และ โดยที่คณะกรรมการกฤษฎีกามีอำนาจหน้าที่ในการรับปรึกษาให้ความเห็นทางกฎหมายแก่หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรี หรือมติของคณะรัฐมนตรีตามมาตรา 7 (1) (ข) แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. 2522 ได้วินิจฉัยในประเด็นเกี่ยวกับ “คำสั่ง” ตามมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 เป็น 2 แนวทาง คือ

1. กรณีที่เจ้าหน้าที่กระทำการปฏิบัติหน้าที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐหรือบุคคลภายนอกแล้วหน่วยงานของรัฐได้ชดใช้คำสสินใหม่ทดแทนให้กับบุคคลภายนอกไปก่อนหน่วยงานของรัฐสามารถออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้คำสสินใหม่ทดแทนภายในเวลาที่กำหนดได้ และคำสั่งดังกล่าวถือเป็นคำสั่งทางปกครอง

2. กรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดโดยมิใช่การปฏิบัติหน้าที่ เจ้าหน้าที่จะต้องรับผิดชอบเป็นการส่วนตัว หน่วยงานของรัฐไม่อาจออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้เงินได้ จะต้องฟ้องต่อศาลยุติธรรมเพื่อเรียกคำสสินใหม่ทดแทนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

เมื่อคณะกรรมการกฤษฎีกามีคำวินิจฉัยว่า กรณีเจ้าหน้าที่กระทำการปฏิบัติหน้าที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐหรือบุคคลภายนอก และหน่วยงานของรัฐได้ชดใช้คำสสินใหม่ทดแทนให้แก่บุคคลภายนอกแล้ว หน่วยงานของรัฐสามารถออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้เงินได้ และคำสั่งดังกล่าวถือเป็นคำสั่งทางปกครอง ตามข้อ 19 ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

กำหนดให้แจ้งสิทธิร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์และฟ้องคดีต่อศาลพร้อมกำหนดอายุความร้องทุกข์และอายุความฟ้องคดีต่อศาลให้ทราบด้วย และเมื่อได้จัดตั้งศาลปกครองแล้วให้ถือว่าสิทธิร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์เป็นสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ดังนั้นเจ้าหน้าที่ผู้รับคำสั่งเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนหากไม่พอใจจะต้องฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ซึ่งคดีเกี่ยวกับคำสั่งของฝ่ายปกครองที่เรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้เงิน ส่วนใหญ่ผู้รับคำสั่งมักจะโต้แย้งความชอบด้วยกฎหมายของคำสั่งดังกล่าว ศาลปกครองได้ยอมรับเขตอำนาจของตนในการพิจารณาความชอบด้วยกฎหมายของคำสั่งของฝ่ายปกครองที่เรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้เงินจึงเป็นการยอมรับว่าคำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งทางปกครองโดยปริยาย โดยเห็นได้จากการพิจารณาส่วนใหญ่จะเน้นพิจารณาในส่วนของความชอบด้วยกฎหมายและเนื้อหาของคำสั่ง โดยไม่จำเป็นต้องพิจารณาในเบื้องต้นถึงสถานะของคำสั่งดังกล่าวว่าเป็นคำสั่งทางปกครองหรือไม่ และนักกฎหมายหลายท่านก็มีความเห็นตรงกันว่า คำสั่งของฝ่ายปกครองที่เรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นคำสั่งทางปกครอง

อย่างไรก็ตาม ทางปฏิบัติประสบปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพ โดยหากเป็นกรณีเจ้าหน้าที่ร่วมกับบุคคลธรรมดากระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานของรัฐไม่สามารถออกคำสั่งเรียกให้บุคคลธรรมดาชดใช้ค่าสินไหมทดแทนได้ จะต้องฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรมเพื่อเรียกค่าสินไหมทดแทน แต่กรณีของเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิด หน่วยงานของรัฐสามารถออกคำสั่งเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนได้ เมื่อการกระทำละเมิดเป็นการกระทำความผิดด้วยกันควรได้รับการพิจารณาในระบบเดียวกัน จึงต้องรวมฟ้องทั้งเจ้าหน้าที่และบุคคลธรรมดาเป็นกรณีเดียวกันต่อศาลยุติธรรม ซึ่งทำให้การบังคับใช้พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ไม่มีประสิทธิภาพ

หรือกรณีนี้ขาดอายุความ หน่วยงานของรัฐไม่อาจออกคำสั่งทางปกครองเรียกให้ชดใช้หนี้ที่ขาดอายุความได้ จึงจำเป็นที่จะต้องฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรมเพื่อเรียกค่าสินไหมทดแทน ซึ่งอาจมีโอกาที่จะได้รับชดใช้ค่าสินไหมทดแทน หากลูกหนี้ไม่ยกอายุความขึ้นเป็นข้อคัดอำนาจฟ้อง ทำให้หน่วยงานเกิดความขัดข้องไม่อาจออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนได้ แม้จะเป็นกรณีการกระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ก็ตาม

รวมทั้งการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง หน่วยงานของรัฐยังไม่สามารถบังคับใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ จากสภาพปัญหาต่างๆ ข้างต้น ท้ายที่สุดหน่วยงานของรัฐต้องไปฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรมเพื่อขอให้มีการชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ทำให้การใช้มาตรการบังคับทางปกครองต่อคำสั่งทางปกครองที่เรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้เงินไม่บังเกิดผลบังคับใช้ได้จริง

โดยส่วนใหญ่ปัญหาเกิดจากการใช้มาตรการบังคับทางปกครองยังไม่มีประสิทธิภาพ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจึงควรกำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบังคับทางปกครองให้มีความ

ชัดเจน และอาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองเสริมมาตรการบังคับทางปกครองหลัก เช่น การกำหนดเบี้ยปรับหรือเงินเพิ่ม

อย่างไรก็ตาม ก็มีแนวคิดในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบของฝ่ายปกครอง โดยกำหนดให้หน่วยงานของรัฐมีอำนาจเพียงออกหนังสือเตือนให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน โดยหนังสือดังกล่าวเป็นเพียงการเตือนให้ชำระหนี้ซึ่งไม่ถือว่าเป็นคำสั่งทางปกครอง หากไม่ปฏิบัติตามจะต้องฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรม แต่ข้อเสนอแนะดังกล่าวก็อาจนำไปสู่ปัญหาเกี่ยวกับความล่าช้าในชั้นการพิจารณาของศาลยุติธรรมอีกก็เป็นได้

1.3 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาถึงแนวคิดและความเป็นมาของความรับผิดชอบของฝ่ายปกครอง รวมถึง สถานะคำสั่งของฝ่ายปกครองที่เรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้เงินและการบังคับตามคำสั่งดังกล่าวตามกฎหมายของประเทศฝรั่งเศส

2. เพื่อศึกษาถึงแนวคิดและความเป็นมาของความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ขั้นตอนการเรียกค่าสินไหมทดแทน สถานะคำสั่งของฝ่ายปกครองที่เรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้เงินและการบังคับทางปกครองตามกฎหมายของประเทศไทย

3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบและวิเคราะห์สภาพปัญหาจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

4. เพื่อศึกษาถึงแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมในการดำเนินการเรียกค่าสินไหมทดแทนที่สอดคล้องกับการบริหารราชการแผ่นดิน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาถึงคำสั่งของฝ่ายปกครองที่เรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้เงินตามมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และบทกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น มาตรการบังคับทางปกครอง การทบทวนคำสั่งทางปกครอง หรือการยกเลิกเพิกถอนตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 หรือเขตอำนาจในการพิจารณาคดีของศาลปกครองตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542

1.5 วิธีการดำเนินการวิจัย

วิทยานิพนธ์นี้อาศัยการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการวิจัยเอกสาร (documentary research) โดยการค้นคว้าและรวบรวมเอกสารทั้งหมดที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในรูปแบบของกฎหมาย คำอธิบายกฎหมาย วิทยานิพนธ์ วารสาร บทความต่างๆที่เกี่ยวข้อง คำพิพากษาศาลฎีกา คำพิพากษาศาลปกครอง คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล

ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา ความเห็นคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง และเอกสารของทางราชการ รวมทั้งการค้นคว้าจากพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 และพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 เพื่อประกอบในการศึกษาค้นคว้าและวิเคราะห์เปรียบเทียบ

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงแนวคิดว่าด้วยความรับผิดของเจ้าหน้าที่ต่อหน่วยงานของรัฐอันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิเคราะห์และเปรียบเทียบถึงรูปแบบของการเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้เงินกรณีละเมิดในประเทศไทย

2. เพื่อวิเคราะห์ถึงสภาพปัญหาเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ในประเทศไทย

3. เพื่อเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไขกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่และกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจนเพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดินต่อไป